

Storstockholms brandförsvärsförbund

Granskning av årsbokslut och
årsredovisning 2013

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1. Granskningens omfattning	3
2. Förbundets ledning och styrning	4
3. Väsentliga händelser under år 2013.....	4
4. Förbundets ekonomiska resultat och ställning	4
4.1. Förbundets resultat 2013	4
4.2. Finansiell ställning.....	6
5. Årsredovisningen.....	7
5.1. Förvaltningsberättelsen	7
5.2. Resultaträkning, balansräkning notförteckning m.m.....	8
6. Bokslutsprocess 2013.....	9
7. Sammanfattande slutsatser av årets revision.....	9

1. Inledning

På uppdrag av Storstockholms brandförsvarsförbunds förtroendevalda revisorer har EY granskat förbundets årsredovisning per 31 december 2013. Revisionen har utförts i enlighet med kommunallagen, kommunala redovisningslagen samt god revisionssed i Sverige.

Syftet med denna rapport är främst att ge förbundets förtroendevalda revisorer information om årsbokslutet 2013, samt att redovisa de väsentligaste noteringarna som framkommit vid granskningen av bokslutet och årsredovisningen. Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges.

Under 2013 har revisorerna i enlighet med sin revisionsplan genomfört följande granskningar, vilka har avrapporterats i separata rapporter:

- Granskning av förbundets verksamhetsstyrning
- Granskning av förbundets underhållsbehov rörande fastigheter
- Granskning av delårsbokslut
- Granskning av årsbokslut och årsredovisning

1.1. Granskningens omfattning

Granskningen av årsredovisningen har omfattat följande delar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Finansieringsanalys
- Notförteckning

Granskningen av årsredovisningen och bokslutet har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar också bedömningar av förbundets ekonomiska ställning och utveckling.

Under året har revisionen haft ett flertal möten med företrädare för förbundets ledning i syfte att informera oss om väsentliga händelser, transaktioner och beslut. År 2013 är det andra år som EY verkar som sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna.

2. Förbundets ledning och styrning

Förbundet har från och med 2013 övergått till att ledas av en direktion istället för ett förbundsfullmäktige och en förbundsstyrelse som tidigare. Direktionen har under året bestått av elva ledamöter och tio ersättare som sammanträtt åtta gånger under året. I samband med våra granskningar under året har vi tagit del av styresprotokoll samt övriga väsentliga styrdokument med avseende på år 2013. Det noteras att förbundet har haft en fastställd plan för intern kontroll som tillämpats under året.

3. Väsentliga händelser under år 2013

År 2013 är Storstockholms brandförsvares femte verksamhetsår. Under året har förbundet fortsatt arbetet med att genomföra åtgärder som syftat till att skapa förutsättningar för en ekonomi i balans i ett långsiktigt perspektiv. Ett omfattande arbete har genomförts i syfte att förtydliga organisationen och därmed den interna styrningen och uppföljningen. En ny organisationsstruktur har implementerats per den första januari 2014.

I årsredovisningen finns en redogörelse för viktiga ärenden och händelser som påverkat förbundets verksamhet under året. Statistik av olika slag presenteras på ett överskådligt och tydligt sätt.

4. Förbundets ekonomiska resultat och ställning

4.1. Förbundets resultat 2013

Nedanstående tabell sammanfattar förbundets resultat och utfall i jämförelse mot föregående år.

(mnkr)	2013	2012
Verksamhetens intäkter	67,0	66,0
Jämförelsestörande intäkt	0	3,0
Summa	67,0	69
Verksamhetens kostnader	-557,4	-576,9
Jämförelsestörande kostnad	0	-23,2
Summa	-557,4	-600,1
Verksamhetens nettokostnad	-490,4	-531,1
Medlemsavgifter	544,3	536,8
Finansiella intäkter/kostnader	-2,0	-2,8
Jämförelsestörande finansiell kostnad	-27,6	0
Periodens resultat	24,3	2,9

Intäkter:

Förbundets totala intäkter för 2013 understiger budget med 3,9 mkr, och 2,0 mkr i jämförelse med föregående år, vilket förklaras av bortfall av tilläggstjänster. Medlemsavgifterna uppgick till 544,3 mkr, vilket är en ökning om 7,5 mkr jämfört med år 2012 (1,3 %) och är i enlighet med gällande budget.

Kostnader:

Förbundets totala kostnader understiger budget med ca 9,9 procent. Av de totala personalkostnaderna om 422,1 mkr uppgår lönekostnader (inklusive arbetsgivaravgifter och personalförsäkring) till 369,8 mkr, vilket understiger budget med 13,3 mkr. Avvikelsen från budgeten förklaras främst av senarelagda rekryteringar till vakanta tjänster.

Övriga verksamhetskostnader understiger budget med 21,2 mkr, vilket förklaras av lägre inköp av underhållsmaterial, lägre kostnader för kommunikation, minskade kostnader för reparationer och underhåll samt lägre energikostnader. Det noteras att budgeterade medel för förändrad organisation och arbetssätt inte har nyttjats i den utsträckning som budgeterats.

Avskrivningskostnaderna för 2013 uppgår till 24,6 mkr, vilket är 4,0 mkr lägre än vad som budgeterats. Minskningen beror huvudsakligen på att årets investeringar inte kommit upp i budgeterade volymer. Vidare upprättades budget för 2013 innan en översyn av anläggningsregister genomfördes i slutet av 2012, vilket innebar att budget 2013 inte var korrekt med avseende på avskrivningsunderlaget. Det noteras i granskningen att förbundet planerar att förlänga avskrivningstiden för räddningsfordon till 16 år från och med år 2014. Förlängningen syftar till att bättre spegla den faktiska ekonomiska livslängden för denna typ av fordon.

Pensioner:

Förbundets pensionskostnader uppgår i bokslutet till 52,3 mkr, vilket understiger budget med 15,3 mkr. Minskningen beror huvudsakligen på en för hög budgeterad kostnad avseende utryckande personal. Vidare har utfallet av årets lönerörelser haft en positiv påverkan på pensionskostnaderna. En förändrad diskonteringsränta vid beräkning av pensioner har drabbat förbundet med en engångskostnad om 24,3 mkr, vilken redovisas som en jämförelsestörande kostnad i årsbokslutet.

Förbundet har inte gjort någon justering avseende genomsnittlig pensionsålder under år 2013, i likhet med den justering som gjordes år 2012. Förbundet behöver dock fortsatt följa genomsnittlig pensionsålder och anpassa beräkningar av pensionsskulden till bästa möjliga uppskattning av när faktisk pensionsålder kommer att inträffa.

Bedömning:

Vid vår granskning har vi stickprovsvis stämt av väsentliga intäkts- och kostnads poster mot verifierande underlag samt utfört egna kontrollberäkningar. Vår bedömning är att det redovisade resultatet för år 2013, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av verksamheten för 2013.

4.2. Finansiell ställning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till lag om kommunal redovisning, givna rekommendationer från rådet för kommunal redovisning samt i övrigt i enlighet med god redovisningssed. Avstämning har utförts av att balansposter överensstämmer mot bokslutsdokumentation och underliggande bilagor. Genom stickprov samt avstämning mot sidoordnade system har kontroll gjorts av att posterna värderats samt periodiserats på ett korrekt sätt.

Bedömning:

Vid granskningen har vi inte identifierat väsentliga felaktigheter i det redovisade årsbokslutet. Balans- och resultaträkningar ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av förbundets ekonomiska ställning per den 31 december 2013. De principer som förbundet tillämpar för redovisning av pensioner (ansvarsförbindelser respektive avsättningar) bedömer vi ge en korrekt bild av det totala åtagandet. Dock är det vår uppfattning att förbundet bör verka för att de verifierade underlag som erhålls från KPA på ett tydligare sätt återspeglar vad som utgör en skuld respektive ansvarsförbindelse. Då förbundet erhållit ersättning för att överta pensionsåtagandet, från bland annat Stockholms stad, utgör detta åtagande en skuld i förbundets redovisning. I underlagen från KPA uppges dessa fortfarande utgöra en ansvarsförbindelse.

Ett vedertaget nyckeltal för att bedöma det ekonomiska läget i en kommunal verksamhet är nettokostnader i relation till intäkter. Överstiger nyckeltalet 100 procent måste den löpande verksamheten täckas på annat sätt än genom verksamhetsintäkter, exempelvis genom ett finansiellt nettoöverskott eller försäljning av tillgångar. För Storstockholms brandförsvar har nyckeltalet överstigit 100 procent under de flesta åren sedan storförbundet bildades. För år 2013 uppgår nettokostnadernas andel av intäkterna till 90,0 procent. Förbättringen indikerar att förbundet uppnått en bättre balans mellan bedriven verksamhet och finansiella ramar än vad som varit fallet tidigare.

Soliditet:

I nedanstående tabell redovisas några av de finansiella nyckeltal som förbundet själv använder i sin styrning och uppföljning av verksamheten.

	2013	2012	2011
Ekonomisk analys (%)			
Soliditet (%)	7,1	4,0	4,1
Kassalikviditet ³ (%)	263	216	192
Självfinansieringsgrad ⁴ (%)	253	136	209

Förbundets soliditet, exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner, uppgår i årsbokslutet till 7,1 procent, vilket således utgör en förbättring i jämförelse med föregående år. Ökningen förklaras av positiva resultat, vilket är en konsekvens av minskande verksamhetskostnader inom flera verksamhetsområden.

Balansomslutningen har inte ökat i den omfattning som budgeterats, bland annat på grund av en minskad investeringstakt. Verksamhetsåret 2013 är således det första året som förbundet förmått att bryta tidigare års negativa trend med en minskande soliditet. Kassalikviditeten samt självfinansieringsgraden är fortsatt god.

Investeringar:

(mkr)	2013	2012
Fordon och materiel	28,4	19,4
Byggnader och anläggningar	1,6	1,9
IT	1,7	0
Totala investeringar	31,7	21,3

Årets investeringar uppgår till totalt till 31,7 mkr och avser i huvudsak räddningsfordon (28,4 mkr). Årets faktiska investeringar understiger budget med 45,5 mkr och förklaras framför allt av att investeringar i ny station i Åkersberga inte har fortskridit i enlighet med plan. Detta på grund av att förbundet fattat beslut om att inte äga denna station. Även investeringar i räddningsfordon understiger budget med 11,6 mkr beroende på lägre inköpskostnader samt senarelagda inköp.

Vår granskning har omfattat avstämning av verifierande underlag. Inga avvikelser har identifierats.

5. Förbundets årsredovisning

Vi har granskat förbundets årsredovisning för verksamhetsåret 2013. I granskningen har vi beaktat att god redovisningssed för kommuner/kommunalförbund i allt väsentligt har efterföljts av förbundet. Årsredovisningen inleds med beskrivande avsnitt om förbundets verksamhet under året med inriktning på bland annat direktionens arbete, miljörelaterade aspekter, redogörelse för specialistkompetener, personalarbetet etc. Därefter kommer den formella förvaltningsberättelsen som omfattar de avsnitt som den kommunala redovisningslagen kräver.

5.1. Förvaltningsberättelsen

I förvaltningsberättelsens inledande delar beskrivs förbundets övergripande uppdrag enligt gällande lagstiftning. Därefter redogörs det för förbundets måluppfyllelse med avseende på år 2013. Samtliga av de 8 övergripande mål som direktionen fastställt för verksamheten analyseras och utvärderas på ett kortfattat sätt, och i tabellform.

Förvaltningsberättelsens inledande avsnitt omfattar även en balanskravsavstämning, av vilken det framgår att förbundet redovisar ett positivt resultat för året. Det positiva resultatet efter balanskravsavstämningen, samt en god budgethållning, ligger till grund för förbundets slutsats att målet om en god ekonomisk hushållning uppnås för år 2013.

Enligt kommunallagen ska kommuner (och kommunala förbund) uppnå en ekonomi i balans varje enskilt år. Redovisade negativa resultat måste återställas inom tre år. Avstämning rörande balanskravet är en väsentlig del när det gäller utvärdering av målet om en god ekonomisk hushållning. Av nedanstående tabell framgår förbundets balanskravsavstämningar för de tre senaste åren.

(mkr)	2013	2012	2011
Årets resultat enligt resultaträkningen	24,3	2,9	-3,5
avgår samtliga realisationsvinster	-1,6	-0,4	-0,7
Synnerliga skäl: tillägg förändring diskonteringsränta pensioner	27,6	0	18,9
Årets resultat efter balanskravsjustering	50,3	2,5	14,7

Balanskravet skiljer sig åt mot redovisat resultat i form av att realisationsresultat och eventuella synnerliga skäl avräknas från det redovisade resultatet. Vår bedömning är att förbundets avstämning av balanskravet ligger i linje med kommunallagens krav och intentioner.

I efterföljande avsnitt o årsredovisningen analyseras det ekonomiska resultatet för året med beskrivningar av intäkter, kostnader, finansiella poster etc. Det noteras att jämförelsestörande poster för året uppgår till 27,6 mkr och utgörs av en engångsuppräkningsränta på grund av en förändrad diskonteringsränta.

Vidare framgår det av förvaltningsberättelsen att förbundet ämnar utnyttja den möjlighet som kommunallagen ger att besluta om en avsättning till en särskild resultatutjämningsfond (RUR). Detta i enlighet med de riktlinjer som direktionen fattat beslut om. Resultatutjämningsfonden utgör en delpost av eget kapital och föreslås uppgå till 24,3 mkr.

I förvaltningsberättelsen redovisas även förbundets uppföljning och analys av verksamhetens måluppfyllelse. Av förbundets redogörelse framgår att måluppfyllelsen bedöms vara god inom de allra flesta målområden. Redogörelse för respektive mål sker i tabellform, vilket bedöms ge en överskådlig, om än kortfattad, bild av verksamheten.

Förvaltningsberättelsens personalavsnitt redogör kortfattat för sjukfrånvaro och löneutveckling under året.

Bedömning:

Förvaltningsberättelsen bedöms ge en rättvisande bild av väsentliga händelser under verksamhetsåret 2013. Beskrivning och analys av måluppfyllelse bedömer vi vara tillräcklig. Som vi noterade vid vår granskning av förbundets delårsrapport ges en övervägande god och översiktlig redovisning av förbundets resultat vad gäller verksamhet och ekonomi. Verksamhetsmålen behöver dock utvecklas för att bättre återspegla kärnverksamheten och utgöra underlag för att bedöma denna. Vidare behöver målen bli mätbara i större utsträckning. Strategier för att uppnå målen behöver också tydliggöras. Den förändring av förbundets verksamhetsstyrning som gjorts inför verksamhetsåret 2014 bedöms ge förutsättningar för detta.

5.2. Resultaträkning, balansräkning notförteckning

Vi har stämt av att redovisat resultat- och balansräkning samt tillhörande notinformation är i överensstämmelse med huvudboken enligt ekonomisystemet samt övriga verifierade underlag. Vår bedömning är att resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys samt notinformation, i allt väsentligt, är uppställda i enlighet med kommunala redovisningslagen och ger en rättvisande bild

per 31 december 2013. Vi noterar att redovisningsprinciper rörande förbundets pensionsåtagande har förtydligats i förhållande till föregående år.

6. Bokslutsprocess 2013

Vår bedömning är att förbundets bokslutsdokumentation håller en tillräcklig kvalitet samt överlämnats i tid till revisionen. Dock är det vår uppfattning även i år att den tidplan som gällt för granskningen av årsredovisningen varit alltför snäv. Förbundet bör således skapa förutsättningar för en mer ändamålsenlig tidplan när det gäller revisionens granskning av årsredovisningen inför kommande år.

7. Sammanfattande slutsatser av årets revision

Vår bedömning är att förbundets årsredovisning, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av resultat och ställning per den 31 december 2013 för Storstockholms brandförsvarsförbund.

Granskningen av verksamhetsstyrning visade att förbundet genomfört omfattande åtgärder i syfte att förstärka och tydliggöra roller och ansvar samt rutiner för utvärdering och uppföljning av bedriven verksamhet. I granskningsrapporten rekommenderades dock förbundet att överväga att i internkontrollplanen tydligare redogöra för vilka specifika kontrollmoment som svarar mot respektive riskområde samt vem eller vilka som ansvarar för utförande och dokumentation av genomförda kontrollmoment. Detta är av betydelse för att skapa en tydlig spårbarhet i strukturen för intern kontroll.

Granskningen av förbundets rutiner för underhåll av fastigheter visade att det finns tillfredsställande rutiner kring kontroll och uppföljning avseende underhåll av fastigheter. Förbundets direktions har beslutat att kvarvarande fastigheter, som ägs av förbundet, kommer att avyttras och lokaler kommer endast att förhyras i framtiden.

Stockholm den 13 februari 2014

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor